

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Облік і оподаткування»
(назва)
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: Сергій ГАРКУША, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування	протокол від 06.06.2024р. №16
	Завідувач кафедри <u>Микола ГОРДІЄНКО</u> (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Микола ГОРДІЄНКО
(підпис)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Маргарита ЛИШЕНКО
(підпис)

Рецензія на робочу програму(додається) надана Миколою ГОРДІЄНКОМ

Ларисою ПОЛЯТИКІНОЮ

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Карина Вираж
(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.06. 2024 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності							
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту/Обліку і оподаткування							
3.	Статус ОК	Вибіркова навчальна дисципліна							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	Облік і оподаткування/ 071 «Облік і оподаткування»							
5.	ОК може бути запропонований для	-							
6.	Рівень НРК	6 рівень НРК							
7.	Семестр та тривалість вивчення	Для денної форми: 6 семестр, 1-15 тиждень.							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	денна форма				заочна форма			
		Контактна робота(заняття)			Самостійна робота	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		30	30	-	90	-	-	-	-
10.	Мова навчання	українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.е.н., доцент Гаркуша Сергій Анатолійович							
11.1	Контактна інформація	м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160, факультет Економіки і менеджменту, кафедра Обліку і оподаткування (ауд. 109е), serhii.harkusha@snau.edu.ua							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності» є невід’ємною складовою формування спеціальних (фахових) компетентностей бакалаврів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». У результаті вивчення якої здобувачі освіти будуть здатними розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в процесі професійної діяльності з використанням інформаційних технологій. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє застосувати набуті теоретичні знання та навички в практичній роботі. У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти зможуть здійснювати облікові процедури, застосовувати та формувати інформаційну підтримку управління підприємством із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем.							
13.	Мета освітнього компонента	Вивчення теоретико-методичних положень щодо інформаційної технології формування управлінської звітності з використанням інформаційних систем й застосування відповідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень							
14.	Передумови вивчення ОК, зв’язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на дисциплінах: Бухгалтерський облік, Інформаційні фахові технології. Освітній компонент є основою для дисциплін: Управлінський облік, Інформаційні системи в обліку та аудиті.							
15.	Політика академічної доброчесності	Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці сайту: https://academiq.org.ua та							

		<p>zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/</p> <p>Для здобувачів освіти є неприйнятним під час виконання завдання та теоретичного опитування використання джерел інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, посібники), електронні (телефони, планшети).</p> <p>За використання заборонених пристроїв і джерел інформації під час контролю знань здобувач позбавляється подальшого права здавати матеріал, що може призвести до виникнення академічної заборгованості.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань здобувачу вищої освіти знижується оцінка або не зараховується завдання залежно від часу виявлення та ступеня порушення академічної доброчесності.</p>
16.	Посилання на курс в Moodle	<p>https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5292</p>

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК				Як оцінюється ДРН
	<p>Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»</p>	<p>ПРН01. Знати та розуміти базові економічні поняття, положення, принципи, закони, пов'язані з обліком, аналізом, аудитом і оподаткуванням; навички професійної етики; навички аналізу виробничих ситуацій, процесів, видів діяльності і практичного застосування набутих компетенцій, з урахуванням особливостей галузевого розвитку регіону</p>	<p>ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств</p>	<p>ПРН04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p>	<p>ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.</p>
<p>ДРН 1. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p>			X	X	виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест
<p>ДРН 2. Здійснювати облікові процедури із застосуванням</p>		X	X	X	виконання завдань,

спеціалізованих комп'ютерних технологій					експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест
ДРН 3. Знати теорію, методику, практику формування управлінської інформації за стадіями облікового процесу для сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження; технологію формування управлінської звітності на підприємствах з використанням інформаційних систем	X	X	X	X	виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест
ДРН 4. Формувати управлінську звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень			X	X	виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест
ДРН 5. Надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації акумульованої в управлінській звітності		X	X		виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна)			Самостійна робота	Рекомендована література
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з	Лаб . з.		
<p>Тема 1. Методологія проєктування та функціонування управлінських інформаційних систем. Управлінські інформаційні системи, їх сутність, класифікація та призначення. Методологія побудови управлінських інформаційних систем. Автоматизовані системи бухгалтерського обліку та оподаткування, методологія їх створення та напрями удосконалення. Технологія програмного, кадрового, технічного та технологічного забезпечення управлінських інформаційних систем в обліку та оподаткуванні. Оцінка ефективності управлінської інформаційної системи.</p>	4	4		12	<p>Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8; Програмне забезпечення: 1</p>
<p>Тема 2. Огляд функціональності програми «BAS Комплексне управління підприємством». Заповнення класифікаторів. Налаштування параметрів обліку. Підприємство. Номенклатура (товари, послуги, роботи, тара). Ділові партнери. Налаштування сегментів номенклатури та партнерів. Налаштування роботи користувачів програми. Ведення управлінського обліку</p>	4	4		12	<p>Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5, 8; Програмне забезпечення: 1, 2</p>
<p>Тема 3. Адміністрування інформаційної бази «BAS Комплексне управління підприємством». Установка пароля користувача. Журнал</p>	4	4		12	<p>Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5, 8; Програмне забезпечення: 1, 2</p>

реєстрації подій інформаційної бази. Налаштування параметрів входу в програму. Аналіз роботи користувачів у програмі. Інформація про ролі користувачів бази даних. Управління користувацькими настройками.					
Тема 4. Планування в «BAS Комплексне управління підприємством». Позиціонування товарного планування. Настройки формування планів. Сезонні коефіцієнти для сезонних груп номенклатури. Принципи заповнення документів планування. Планування продажів. Планування виробництва. Планування збирання та розбирання. Планування купівель. Планування за джерелами відокремленої потреби. Асортиментне планування. Формування замовлень постачальникам за планами	4	4		12	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5, 8; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 5. Управлінський облік витрат та фінансовий результат в «BAS Комплексне управління підприємством». Концепція обліку витрат. Номенклатурні витрати. Трудовитрати. Постатейні витрати. Формування активів і пасивів. Механізм партійного обліку та облік собівартості. Аналітики обліку виробничих витрат. Собівартість випуску продукції. Інструменти аналізу витрат. Управлінський облік.	4	4		12	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5, 8; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 6. Звіти та моніторинг у «BAS Комплексне управління підприємством». Настройка параметрів звіту. Категорії цілей. Структура цілей. Варіанти аналізу цільових показників.	4	4		12	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5, 8; Програмне забезпечення: 1, 2

Настройки звітів для розшифровки варіантів аналізу. Встановлення цільових значень варіантів аналізу показників. Налаштування довільних показників. Налаштування і розсилки монітора цільових показників					
Тема 7. Бюджетні звіти в «BAS Комплексне управління підприємством». Учасники процесу бюджетування. Структура і основні поняття бюджетування. Види бюджетів. Примірник бюджету. Бюджетні звіти. Контроль грошових коштів. Формування бюджетів за даними планування. Звіти по бюджетуванню. Розмежування доступу до даних бюджетування	6	6		18	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5, 8; Програмне забезпечення: 1, 2
Всього	30	30		90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)
ДРН 2. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих комп'ютерних технологій	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда, дискусія). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)
ДРН 3. Знати теорію, методику, практику формування управлінської інформації за стадіями облікового процесу для	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми,

<p>сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження; технологію формування управлінської звітності на підприємствах з використанням інформаційних систем</p>		<p>самостійно формулюють висновки)</p>
<p>ДРН 4. Формувати управлінську звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень</p>	<p>Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)</p>	<p>Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)</p>
<p>ДРН 5. Надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації акумульованої в управлінській звітності</p>	<p>Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда). Наочні: спостереження (технологія, операція)</p>	<p>Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)</p>

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання завдань	80балів / 80%	кожне практичне заняття
2.	Експрес-опитування	10балів / 10%	кожного практичного заняття
3.	Тестування знань і вмінь	10балів / 10%	кожного практичного заняття

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Виконання завдань	<47 балів	48-59 балів	60-71 балів	72-80 балів
	Завдання не виконано	Завдання виконане, але деякі питання не розкриті, мають місце неточності	Завдання виконане, але мають місце незначні неточності	Завдання виконане, всі питання розкриті
Експрес-опитування	0-5 балів	6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Відсутні знання по теоретичним питанням	Низький рівень знань теоретичних питань	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями
Тестування знань і вмінь	0-5 балів	6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Вірно вирішено менше 60 % тестів	Вірно вирішено 60-74 % тестів	Вірно вирішено 75-89 % тестів	Вірно вирішено 90 % і більше тестів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Настанови викладача в процесі виконання завдань	Кожного практичного заняття
2	Усне опитування	Кожного практичного заняття
3	Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача	Кожного практичного заняття
4	Контроль за виконанням завдань	Кожного практичного заняття
5	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	Кожного практичного заняття

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Бутенко Т.А., Сирий В.М. Інформаційні системи та технології : навчальний посібник. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2020. 207 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/4849/1/INFO_SYSTEMS_20.pdf.
2. Електронна бухгалтерія: підручник для здобувачів вищої освіти / В.Я. Плаксієнко, І.М. Назаренко, К.С. Жадько, С.А. Гаркуша / За заг. редакцією В.Я. Плаксієнка. Київ: «Центр учбової літератури». 2021. 298 с.
3. Інновації в обліку, звітності та аудиті в умовах цифровізації національної економіки: навч. посіб. / Макаренко І. О., Бойко А. О. ; Сум. держ. ун-т. Суми : Сум. держ. ун-т, 2021. 399 с.
4. Інтегрована корпоративна звітність : навч. посіб. / Р. О. Костирко [та ін.] ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. - Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. 302 с.
5. Конфігурація BAS Комплексне управління підприємством. Посібник користувача. URL : <https://its.bas-soft.eu/db/baskup25ua>
6. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Тебенко В.М. Електронна комерція: курс лекцій. Мелітополь: Люкс, 2020. 225 с
7. Риндюк Д. В. Інформаційні технології. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 180 с.
8. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні: навчальний посібник / Краєвський В. М., Титенко Л. В., Паянок Т. М., Параниця Н. В., Богдан С. В. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 288 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/4487/1/4304_IR.pdf

6.1.2. Методичне забезпечення

9. Методичний комплекс «Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності» в програмі MOODLE. URL : <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5292>

6.2. Додаткові джерела

1. Бодяньська Н. BAS Бухгалтерія КОРП.: важливі моменти роботи з програмою. URL: <https://aktiv.ua/materials/books/bas-buhgalteriya-korp-vazhliivi-momenti-roboti-z-programoyu>
2. Булгакова О. С. Методи та системи штучного інтелекту: теорія та практика : навч. посібник / О. С. Булгакова, В. В. Зосімов, В. О. Поздєєв. Херсон : Олді-плюс, 2020. 356с.
3. Гаркуша С.А. Діджиталізація обліково-управлінських процесів. *Сучасний стан та перспективи економічного розвитку України: теорія, методологія, практика : колективна монографія* / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2023. С. 95-104. URL: <http://www.economics.in.ua/2023/04/collectivemonograph.html>
4. Гаркуша С.А. Діджиталізація облікових процесів. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет- конференції* (м. Суми, 22 листопада 2022 р.) / за ред. проф. Назаренка О.В. Суми: СНАУ, 2022. С.19-20
5. Гаркуша С.А. Сутність і значення цифрового обліку. *Актуальні питання економіки, фінансів, менеджменту та права в сучасних умовах: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (Рівне, 10 січня 2023 р.). Рівне: ЦФЕНД, 2023. С. 28-29. URL: <http://www.economics.in.ua/2023/01/blog-post.html>
6. Горай О. С., Свірко С. В. Військові дії як детермінанти впливу на обліково-аналітичне забезпечення управління промисловими підприємствами в Україні. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2022. № 2. С. 10–17. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/265432>
7. Інструкції до BAS. URL : <https://its.bas-soft.eu/db/metodbasu#browse:13:-1:1>

8. Портал інформаційно-технічного супроводу BAS. URL :<https://its.bas-soft.eu>

6.3. Програмне забезпечення

1. Демонстраційні бази BAS (онлайн). URL :<https://www.bas-soft.eu/soft/bas-demo/>
2. Програмне забезпечення «BAS», конфігурація «Комплексне управління підприємством»